

1. Introducció.

En data 1 de gener del 2016 va entrar en vigor i d'aplicació als comuns d'Andorra la Llei 32/2014 de sostenibilitat financera i estabilitat pressupostària i fiscal, que estipula, en el seu capítol tercer que l'elaboració i aprovació dels pressupostos anuals dels comuns s'han d'ajustar a un marc pressupostari general que cobrirà el període de mandat, en compliment del "*principi de plurianualitat*" establert a l'article 6 del capítol segon d'aquesta mateixa llei.

Aquest mateix capítol tercer estableix en l'apartat 3 de l'article 11 que "*Aquest marc pressupostari serà revisat cada any i, un cop actualitzat, es trametrà al Tribunal de Comptes per a la seva informació, seguiment i control.*"

l'apartat 6 del mateix article 11 estableix que "*El marc pressupostari haurà de comptar amb un informe previ del Tribunal de Comptes sobre els objectius esmentats en l'apartat anterior*".

En aquest sentit es presenta a l'aprovació del proper Ple del Consell de Comú, la darrera revisió per a l'exercici 2023 del marc pressupostari pels exercicis compresos del 2020 al 2023.

Aquesta revisió del marc pressupostari, un cop aprovada pel Consell de Comú, es farà pública juntament amb el pressupost anual de l'exercici 2023.

D'acord amb l'apartat 4 d'aquest article, el present marc pressupostari consisteix en una projecció pressupostària pels anys de mandat i inclou:

- a) Els objectius de sostenibilitat financera, d'estabilitat pressupostària i fiscal.
- b) Les projeccions de les principals partides d'ingressos i despeses, tenint en compte tant la seva evolució tendencial com l'impacte de les mesures previstes pel període.
- c) Les previsions econòmiques generals en el context de les quals s'aplicarà el marc pressupostari, durant el període.

En data 14 de desembre del 2022 el Tribunal de Comptes ha fet públics, mitjançant Bopa núm. 145, els objectius de sostenibilitat financera i d'estabilitat pressupostària per a l'exercici 2023 establerts en l'article 3 de la Llei 32/2014 LSEPF, perquè siguin considerats en l'elaboració i seguiment del marc pressupostari i del pressupost econòmic per a l'exercici.

En data 28 de juliol del 2022 el Consell de Comú va acordar el calendari i les directrius pressupostàries perquè, d'acord amb l'article 68 de la Llei de Finances Comunals, la Consellera de Finances prepari el projecte de pressupost per a l'exercici 2023 amb les directrius rebudes i les propostes formulades per tots els departaments.

Marc pressupostari 2020 / 2023 - Revisió per a l'exercici 2023

En data 19 de febrer del 2020 el Consell de Comú va acordar el Marc pressupostari inicial per als exercicis 2020 a 2023, que es sotmet a revisió.

2. Limitació d'endeutament.

L'apartat 6 de l'article 12 del capítol quart, de la Llei 32/2014 LSEPF, estableix que el deute dels comuns, inclosos els organismes públics, les entitats públiques i parapúbliques que hi estan vinculades, així com les societats públiques amb una participació dels comuns majoritària en el capital o suficient per tenir-ne el control, no podrà superar el 200% de la mitja dels ingressos totals liquidats en els pressupostos corresponents als tres anys naturals immediatament anteriors, calculat d'acord amb l'establert en la Llei de les finances comunals.

En el cas de superar aquest límit d'endeutament, el Comú no podrà realitzar noves operacions d'endeutament net. (Despesa permesa)

Per al mandat 2020/2023, la present revisió del marc pressupostari, preveu els següents objectius d'ingrés comunal que configuren els sostres a considerar en la limitació de l'endeutament:

Previsió inicial exercici 2020:

	2019	2020	2021	2022	2023
Any 1	11.629.305,40	10.864.832,68	11.894.739,29	11.351.784,08	11.623.819,76
Any 2	11.392.007,97	11.629.305,40	10.864.832,68	11.894.739,29	11.351.784,08
Any 3	11.358.156,48	11.392.007,97	11.629.305,40	10.864.832,68	11.894.739,29
Total	34.379.469,85	33.886.146,05	34.388.877,37	34.111.356,05	34.870.343,12
Mitjana	11.459.823,28	11.295.382,02	11.462.959,12	11.370.452,02	11.623.447,71
200%	22.919.646,57	22.590.764,03	22.925.918,25	22.740.904,03	23.246.895,42

Nova revisió per l'exercici 2023:

	2019 definitiu	2020 definitiu	2021 definitiu	2022 Estimació	2023 Pressupost
Any 1	11.629.305,40	10.961.841,00	12.245.477,27	12.529.606,35	12.738.517,02
Any 2	11.392.007,97	11.629.305,40	10.961.841,00	12.245.477,27	12.529.606,35
Any 3	11.358.156,48	11.392.007,97	11.629.305,40	10.961.841,00	12.245.477,27
Total	34.379.469,85	33.983.154,37	34.836.623,67	35.736.924,62	37.513.600,64
Mitjana	11.459.823,28	11.327.718,12	11.612.207,89	11.912.308,21	12.504.533,55
200%	22.919.646,57	22.655.436,25	23.224.415,78	23.824.616,41	25.009.067,09

La revisió de la previsió d'ingressos ha considerat la total recuperació de la situació derivada de l'emergència sanitària provocada pel COVID19 que va tenir una caiguda important a l'exercici 2019.

En general, aquestes previsions d'ingrés s'han realitzat amb les següents directrius:

- Les previsions d'ingrés de naturalesa tributària han de considerar una contenció de la pressió fiscal, mantenint el criteri d'aplicació d'increments de tarifes, d'un mínim del 3% i com a màxim, en base a les variacions de l'IPC estimat (7%), sempre que es cregui convenient-. En cas d'increments superiors cal argumentar expressament els motius.
- No obstant, considerant el context econòmic global, es recomana maximitzar la prudència en el càlcul de les recaptacions.
- Tanmateix, cal aplicar el criteri de prudència en les previsions d'ingressos derivades de conceptes lligats amb la construcció, ja sigui per impostos, taxes o per rendiments per cessions obligatòries.
- Pel que fa als ingressos derivats de la Llei de transferències cal contemplar l'establert per la normativa vigent al respecte. S'aplicarà al capítol 4 d'ingressos la quantitat de la transferència rebuda que sigui suficient per a cobrir el dèficit corrent del pressupost i complir així amb el principi de suficiència. En aquest sentit, el percentatge de transferència de Govern aplicada al dèficit corrent, no hauria de superar el 50%.
- Per l'establiment dels preus públics, s'ha d'aplicar un increment mínim del 3% sempre que es cregui convenient, no obstant, s'ha de tenir en compte, el cost real del servei, els preus de mercat, el percentatge de subvenció total del servei i la subvenció per usuari que significa el seu establiment, i, en especial, la recerca de la disminució del dèficit del servei. El context econòmic actual implicarà increments de costos importants, cal recercar i fer accions especialment d'estalvi de la despesa en la mesura que sigui possible, i repercutir parcialment aquest increment inevitable del dèficit del servei a l'usuari, per la qual cosa s'ha establert aquest mínim del 3%. Cal informar i fer ús de les eines d'ajuts socials que disposa el Comú per usuaris considerats "vulnerables".

L'evolució del sostre d'endeutament pel mandat, per aquesta revisió per a l'exercici 2023, s'estima hagi crescut en un 9,12% a finals del mandat a l'exercici 2023, amb 25 milions de sostre envers el mateix al tancament del mandat anterior a 31/12/2019 de 23 milions.

Aquesta nova estimació contempla un creixement considerable dels sostres d'endeutament previstos inicialment en el marc pressupostari per aquest mandat 2020/2023, degut especialment a les importants recaptacions dels darrers exercicis per conceptes relacionats amb la construcció.

Marc pressupostari 2020 / 2023 - Revisió per a l'exercici 2023

Els objectius d'endeutament previstos en el marc pressupostari són els següents:

Previsió inicial exercici 2020:

	Estimació 31/12/2019	31/12/2020	31/12/2021	31/12/2022	31/12/2023
Sostre total d'endeutament 200%	22.919.646,57	22.590.764,03	22.925.918,25	22.740.904,03	23.246.895,42
Endeutament del Comú	12.639.882,24	11.674.882,24	10.704.882,24	9.729.882,24	8.749.882,24
Endeutament Secnoa, SAU	701.490,96	1.200.000,00	1.200.000,00	1.200.000,00	1.200.000,00
Endeutament total	13.341.373,20	12.874.882,24	11.904.882,24	10.929.882,24	9.949.882,24
% Sobre base de càlcul	116,42%	113,98%	103,86%	96,13%	85,60%

Nova revisió per a l'exercici 2023:

	Definitiu 31/12/2019	Definitiu 31/12/2020	Definitiu 31/12/2021	Estimació Provable 31/12/2022	Pressupost 31/12/2023
Sostre total d'endeutament 200%	22.919.646,57	22.655.436,25	23.224.415,78	23.824.616,41	25.009.067,09
Endeutament del Comú	12.641.434,69	11.677.122,45	10.706.965,22	9.731.965,22	8.746.965,22
Nou endeutament					
Endeutament Secnoa, SA	701.490,96	1.371.419,28	2.448.085,68	2.873.780,20	2.900.000,00
Endeutament total	13.342.925,65	13.048.541,73	13.155.050,90	12.605.745,42	11.646.965,22
% Sobre base de càlcul	116,43%	115,19%	113,29%	105,82%	93,14%

Es preveu una rebaixa continuada del deute comunal actual per amortització del préstec existent.

No es preveu la formalització de nou endeutament en tot el mandat.

S'incrementa la previsió d'endeutament derivat de la participació en l'accionariat de la societat SECNOA, SA explotadora del Camp de neu Ordino-Arcalís passant d'un objectiu d'1,2 a 2,9 milions d'euros per a l'exercici 2023. Les darreres xifres d'aquesta societat corresponen al tancament provisional a 30 de setembre del 2022 subministrat pels seus gestors.

Aquesta revisió incrementa les previsions d'endeutament realitzades en el marc pressupostari inicial aprovat al febrer del 2020, no obstant, es preveu estar per sota del 180% del sostre durant tot el mandat i acabar el mandat en un màxim del 93,14%.

L'objectiu per a l'exercici 2023 és acabar l'any sense superar el **110%**, en valor absolut, no superar la xifra de **22 milions** d'euros. L'objectiu d'endeutament publicat pel Tribunal de Comptes per a l'exercici 2023, és del 110%.

3. Despesa màxima permesa

L'apartat 3 de l'article 15 del capítol cinquè de la Llei 32/2014 LSEPF estableix sota el concepte de "Despesa màxima permesa", que els comuns que superin la limitació d'endeutament del 200% definit a l'apartat anterior, a més de no poder contractar nou endeutament, no podran incórrer en dèficit pressupostari.

Com s'indica en l'apartat anterior no es preveu superar el límit d'endeutament del 200% en tot l'exercici, ni en tot el mandat.

Es preveu incórrer en els següents resultats pressupostaris en els diferents exercicis del marc pressupostari:

	Liquidat 2020	Liquidat 2021	Estimació provable 2022	Pressupost 2023
Resultat pressupostari de l'exercici	-622.924	435.858	-487.404	-4.750.977

S'estima que es disposarà de romanent de tresoreria suficient per fer front a aquests dèficits i en conseqüència no es preveu la formalització de nou endeutament per aquest mandat.

El total de la despesa prevista per a l'exercici 2023 és de 19.892.747 €. S'estableix com a objectiu de despesa màxima permesa en valor absolut, no superar la quantitat de **22.000.769** euros. L'objectiu de despesa permesa publicat pel Tribunal de Comptes per a l'exercici 2023, és de 22.000.769 €

4. Regla de la despesa corrent o de funcionament.

L'article 16 del capítol cinquè de la Llei 32/2014 LSEPF estableix mitjançant la "Regla de la despesa corrent" que la variació del resultat de sumar la despesa de personal, de la despesa de béns corrents i serveis, així com les transferències corrents, (capítols 1, 2 i 4 del pressupost de despesa), no pot superar la taxa de referència del creixement del producte interior brut (PIB) nacional i anual. En el cas que aquesta taxa de variació sigui negativa no podrà superar el zero per cent.

La estimació de variació del PIB es preveu en un increment del **10%**

El Comú està sotmès al compliment d'aquesta norma sempre i quan la limitació d'endeutament descrita en l'apartat 2 anterior sigui superior al 180%. Com s'ha indicat anteriorment els objectius d'endeutament no superaran aquest sostre i per tant aquesta regla no és d'aplicació.

Marc pressupostari 2020 / 2023 - Revisió per a l'exercici 2023

No obstant s'estableix l'objectiu de no superar el creixement del **27,5%** de la suma dels capítols 1, 2 i 4. Aquest increment important ve donat principalment pels augments ineludibles derivats de l'actual context de crisi energètica global, així com la previsió d'un increment de l'IPC del 7% pel que fa al capítol de personal i a l'actualització dels contractes vigent indexats al mateix.

L'objectiu de despesa corrent o de funcionament publicat pel Tribunal de Comptes per a l'exercici 2023, és d'una taxa de creixement del 27,5%.

L'evolució prevista dels capítols d'aplicació és la següent:

Previsió inicial exercici 2020:

Regla de la despesa corrent	2020	2021	2022	2023
Capítols 1, 2 i 4 despesa	9.079.816	8.908.852	8.815.984	8.933.377
Variació amb any anterior	22,86%	-1,88%	-1,04%	1,33%

Nova revisió per a l'exercici 2023:

Regla de la despesa corrent	Liquidat 2021	Liquidat 2021	Estimatiu provable 2022	Pressupost 2023
Capítols 1, 2 i 4 despesa	8.162.222	8.309.531	9.142.184	11.657.825
Variació amb any anterior	11,13%	1,80%	10,02%	27,5%
Objectiu Tribunal de comptes	23%	23%	20%	27,5%

5. Superàvits.

L'article 18 del capítol cinquè de la Llei 32/2014 LSEPF, estableix que els superàvits de les liquidacions pressupostàries dels comuns s'aplicaran a la reducció del deute públic o a la dotació d'un compte de reserves propi de lliure disposició, que també podrà destinar-se a l'adquisició de participacions en entitats públiques o de dret públic, o en societats públiques participades pels comuns.

Inicialment aquest marc pressupostari aprovat al febrer del 2020 preveu superàvits en els exercicis 2022 i 2023 per equilibrar els dèficits que es preveien durant els dos primers exercicis del mandat, tot considerant un romanent de tresoreria no afectat a 31 de desembre del 2019 estimat en 2,8 milions d'euros.

En la present revisió del marc pressupostari per a l'exercici 2023, d'acord amb la liquidació de comptes de l'exercici 2021, es parteix d'un romanent de tresoreria no afectat a 31 de desembre del 2021 de 5,6 milions d'euros dels quals 1,2 milions s'afecten al finançament dels compromisos no liquidats a 31/12/2021 i reconduïts al pressupost 2022.

Tots els exercicis del 2020 al 2023 preveuen dèficits pressupostaris, a excepció de l'exercici 2021 liquidat amb un superàvit de 436 milers d'euros.

Es preveu tancar el pressupost 2022 en curs amb un dèficit de 487.404 €, finançat també amb romanent de tresoreria disponible, i es preveu un resultat deficitari important per l'exercici 2023 per un total de 4,8 milions d'euros.

Tot finançat amb romanents de tresoreria per la qual cosa no es preveu la contractació de nou endeutament per aquest mandat.

6. Compte de compensació.

L'article 19 del capítol cinquè de la Llei 32/2014 LSEPF, va establir que el Comú havia d'incloure una partida pressupostària corresponent al 0,10% del total de la despesa i que aniria destinada a dotar un fons de compensació que ha de constituir i gestionar el Govern per a sufragar els pressupostos extraordinaris per causes excepcionals.

En el marc pressupostari inicial aprovat al febrer del 2020 es van preveure aquestes dotacions amb un total de 49.541 € pels 4 anys.

Les aportacions realitzades pel Comú d'Ordino fins a la data de redacció del present informe són:

31/12/2016	Aportació acompte liquidació 2016	8.655,00 €
8/5/2017	Regularització liquidació 2016 0,10% s/ total despesa liquidada de 9.719.710 €	1.064,71 €
31/12/2017	Aportació acompte liquidació 2017	10.992,00 €
31/12/2018	Aportació acompte liquidació 2018	13.258,92 €
31/12/2019	Aportació acompte liquidació 2019	13.491,00 €
31/12/2020	Regularització acomptes anteriors i aportació 2020	7.882,80 €
29/9/2022	Aportació 2021	55.360,92
	TOTAL	110.705,35

Fins l'exercici 2021 el percentatge d'aportació al fons de compensació era del 0,10%. D'acord amb la disposició final sisena de la Llei del pressupost general per a l'exercici 2021 aquest percentatge passa a ser del 0,50% a partir de l'exercici 2022, però en la base del càlcul no es tindrà en compte els imports del capítol 9 de despeses per a retorn d'endeutament.

La present revisió del marc pressupostari per a l'exercici 2023 preveu haver liquidat a final del mandat la xifra de 226.698,72 € per aquest concepte en els quatre anys 2020 a 2023.

A la data de redacció del present document no consta que s'hagi regulat reglamentàriament el funcionament que ha de tenir aquest compte de compensació, com pot ser la formalització de les aportacions provisionals i liquidacions definitives, la definició de com s'acorda i es procedeix a l'ús dels fons acumulats, com es fiscalitza la liquidació anual dels comptes d'aquest fons, qui els aprova, etc.

7. Projeccions.

La revisió per a l'exercici 2023, de la projecció dels diferents capítols d'ingressos i de despesa que formen el marc pressupostari pel mandat 2020/2023, es resumeix de la següent manera:

Estat d'ingressos	Liquidat	Liquidat	Pressupostat	Probable liquidar	Projecte pressupost	TOTAL (Revisió 2023)	TOTAL (Marc inicial)	Variació Pressupostat	Variació Probable	Variació marc pressupostari
	2020	2021	2022	2022	2023	2020/2023	2020/2023	2023-2022	2023-2022	2020/2023
1 Impostos directes	2.230.447	1.928.891	1.133.848	1.313.851	3.349.640	8.822.830	4.200.266	195,42%	154,95%	110,05%
2 Impostos indirectes	779.166	1.025.378	600.000	1.100.000	1.000.000	3.904.544	2.131.854	66,67%	-9,09%	83,15%
3 Taxes, preus públics i altres	2.011.665	2.979.623	2.640.955	3.077.039	3.543.264	11.611.592	10.859.313	34,17%	15,15%	6,93%
4 Transferències corrents	115.072	173.356	125.000	182.587	185.500	656.514	577.878	48,40%	1,60%	13,61%
5 Ingressos patrimonials	105.777	132.053	128.388	126.040	124.366	488.236	415.182	-3,13%	-1,33%	17,60%
Ingressos per operacions corrents	5.242.128	6.239.301	4.628.191	5.799.517	8.202.770	25.483.716	18.184.493	77,23%	41,44%	40,14%
6 Alieníació d'actius	91.352	3.670	0	1.875	0	96.897	0			
7 Transferències de capital	7.003.349	6.290.306	6.667.724	6.939.000	6.939.000	27.171.655	28.542.140	4,07%	0,00%	-4,80%
Ingressos de capital	7.094.701	6.293.975	6.667.724	6.940.875	6.939.000	27.268.552	28.542.140	4,07%	-0,03%	-4,46%
8 Actius financers	0	0	0	0	0	0	0			
9 Passius financers	0	0	0	0	0	0	0			
Ingressos per operacions financeres	0	0	0	0	0	0	0			
INGRESSOS TOTALS	12.336.829	12.533.276	11.295.915	12.740.392	15.141.770	52.752.267	46.726.632	34,05%	18,85%	12,90%

Marc pressupostari 2020 / 2023 - Revisió per a l'exercici 2023

Estat de despeses	Liquidat	Liquidat	Pressupostat	Probable	Projecte	TOTAL (Revisió 2023)	TOTAL (Marc inicial)	Variació	Variació	Variació marc
	2020	2021	2022	liquidar	pressupost			Pressupostat	Probable	Pressupostat
						2020/2023	2020/2023	2023-2022	2023-2022	2020/2023
1 Despesa de personal	4.228.458	4.504.905	5.049.981	4.796.261	5.746.028	19.275.653	19.001.334	13,78%	19,80%	1,44%
2 Consum de béns i serveis	2.528.657	3.199.212	4.212.902	3.620.308	5.167.513	14.515.690	13.706.461	22,66%	42,74%	5,90%
3 Despesa financera	82.257	79.290	85.300	75.400	82.270	319.217	368.603	-3,55%	9,11%	-13,40%
4 Subvencions i transferències corrents	1.405.107	605.413	753.796	725.615	744.283	3.480.417	3.030.234	-1,26%	2,57%	14,86%
Despeses per operacions corrents	8.244.478	8.388.821	10.101.979	9.217.584	11.740.095	37.590.978	36.106.632	16,22%	27,37%	4,11%
6 Inversions reals	3.493.079	2.583.081	2.864.045	1.789.053	5.607.426	13.472.639	7.938.320	95,79%	213,43%	69,72%
7 Transferències de capital	7.883	155.361	745.575	69.387	1.560.226	1.792.857	49.541	109,26%	2148,59%	3518,94%
Despeses de capital	3.500.962	2.738.442	3.609.620	1.858.440	7.167.652	15.265.496	7.987.861	98,57%	285,68%	91,11%
8 Actius financers	250.000	0	0	0	0	250.000	1.547.000			-83,84%
9 Passius financers	964.312	970.156	975.000	975.000	985.000	3.894.468	3.890.000	1,03%	1,03%	0,11%
Despeses financeres	1.214.312	970.156	975.000	975.000	985.000	4.144.468	5.437.000	1,03%	1,03%	-23,77%
DESPESES TOTALS	12.959.753	12.097.418	14.686.599	12.051.024	19.892.747	57.000.942	49.531.493	35,45%	65,07%	15,08%

Estimació romanents de tresoreria:

	Liquidat 2020	Liquidat 2021	Probable liquidar 2022	Projecte pressupost 2023
Resultat pressupostari de l'exercici	-622.924	435.858	689.368	-4.750.977
-Crèdits finançats amb romanent de tresoreria (reconduïts)			1.176.772	
Resultat pressupostari total	-622.924	435.858	-487.404	-4.750.977
Estimació romanent de tresoreria a 31/12	4.971.743	5.605.269	5.117.865	366.888

Per als exercicis 2020 i 2021 es considera els romanents resultants a la liquidació definitiva realitzada, per a l'exercici 2022 es considera l'estimació de tancament, la qual ha de ser considerada provisional fins al tancament i liquidació definitiu dels comptes. Es considera a tal efecte els compromisos de despesa, inclosos els reconduïts d'exercicis anteriors.

Les projeccions futures, en aquest cas, pel pressupost 2023 es fa d'acord a la evolució tendencial, corregida per aquells conceptes representatius i coneguts que puguin modificar-la, i l'aplicació de les estimacions de variació de l'IPC i del PIB.

Els ingressos totals previstos pels 4 anys a inici del mandat s'han incrementat un 12,90%, degut especialment per tots els conceptes relacionats amb la construcció, l'impost directe i taxes relacionades, l'impost indirecte per transmissions patrimonials i les cessions urbanístiques obligatòries i dineràries.

Pel que fa al total de despeses del mandat el creixement és del 15,08%, en especial en el capítol d'inversions que es va preveure en el marc inicial en 7,9 milions i finalment es preveu inversions del mandat per un total de 13,4 milions.

Aquests fets impliquen incrementar el dèficit total previst dels 4 exercicis de 2,8 a 4,2 milions d'euros.

Restaran a 31/12/2023 dos expedients pluriennals d'inversió d'importància econòmica i amb obligació a exercicis futurs:

Aparcament comunal UA21	2024	2.500.000
Remodelació Hotel Casamanya	2024	1.050.000
Remodelació Hotel Casamanya	2025	787.500

Inversions

El marc pressupostari inicial aprovat al febrer del 2020 preveia una inversió en el capítol 6 del pressupost total de 7.938.320 € pels 4 anys.

Aquesta revisió del marc pressupostari incrementa el total d'inversió real pels 4 anys en un 69,72% fins els 13.472.639 €, aprofitant que hi ha hagut un increment important dels ingressos previstos pel mandat i la situació d'endeutament és favorable.

L'exercici amb una major inversió es preveu que sigui el 2023, últim del mandat, amb una dotació de 5,6 milions.

Per a l'exercici 2023 es destaca les següents inversions, entre d'altres:

Aparcament Vertical UA21 (Pluriennal 2023/2024)	3.000.000
Remodelació Hotel Casamanya (Pluriennal 2023/2025)	312.500
Refecció voravies de la parròquia	602.000
Ampliació camí riu de Somàs	190.000
Programari informàtica (administració electrònica)	105.000
Actuacions al Prat de Call i parcs infantils	73.000
Instal·lacions tècniques edificis comunals	198.045
Millores energètiques	161.000

Per a la revisió dels objectius de despesa per a transferències de capital del capítol 7 del pressupost pel mandat s'ha considerat:

- El pressupost per a l'exercici 2023 aportat pels administradors de la Mancomunitat de serveis de la parròquia d'Ordino.
- L'aportació del 0,50% de la despesa no financera al Fons de compensació

Revisió per a l'exercici 2023

	Liquidat 2020	Liquidat 2021	Pressupostat 2022	Probable liquidar 2022	Projecte pressupost 2023
Desglossament capítol 7 de despesa		155.361	745.575	69.387	1.560.226
Aportació fons compensació Govern	7.883	55.361	68.575	69.387	94.068
Mancomunitat de serveis	0	100.000	677.000	0	1.466.158

L'aportació a la Mancomunitat prevista inicialment pel total del mandat va ser d'1.862.000 €. En aquesta revisió es preveu acabar el mandat havent aportat la quantitat total d'1.566.158 €.

Atesa la nova concessió a Secnoa de l'explotació del Camp de neu Ordino-Arcalís i el canvi d'accionariat amb l'entrada de l'empresa SAETDE amb el 76% del capital social, no es preveu cap aportació financera a aquesta entitat a partir de l'exercici 2019.

Principi de suficiència

La darrera modificació de la Llei qualificada de transferències al comuns permet l'acompliment en tots els exercicis del principi de suficiència pel qual els ingressos corrents són suficients per finançar la totalitat de la despesa corrent, mitjançant la imputació al capítol 4 de subvencions corrents de la part necessària de la transferència rebuda de Govern.

En el marc pressupost previst inicialment al febrer del 2020 es van preveure les següents imputacions:

	2020	2021	2022	2023
Dèficit corrent cobert amb transferència	-4.200.181	-4.712.023	-4.489.762	-4.520.173
Total transferència	6.925.001	7.063.501	7.204.771	7.348.866
% transferència aplicada al dèficit corrent	60,65%	66,71%	62,32%	61,51%

La revisió per a l'exercici 2023 preveu la següent evolució:

Principi de suficiència	Liquidat 2020	Liquidat 2021	Probable liquidar 2022	Pressupost 2023
Resultat corrent	-3.002.350	-2.149.520	-3.418.067	-3.537.325
Total transferència	7.003.349	6.290.306	6.939.000	6.939.000
% transferència aplicada al dèficit corrent	42,87%	34,17%	49,26%	50,98%

La liquidació i la previsió d'ingressos corrents de tots els exercicis inclou xifres importants de recaptació per conceptes lligats a la construcció que permeten mantenir el % d'aplicació per sota del 51%, tot i tenir en compte els efectes de la pandèmia COVID19.

No obstant, si aquests conceptes d'ingrés tendeixen a la baixa, s'haurà d'actuar a curt termini amb un increment de conceptes d'ingrés corrent, o bé, caldrà estudiar la supressió de despeses de funcionament, en especial les que no tinguin un finançament afectat concret. Si no és el cas, significaria que qualsevol voluntat d'inversió hauria d'anar acompanyada de nou endeutament.

8. Previsions econòmiques generals de context

Les previsions econòmiques generals en el context de les quals s'aplicarà el present marc pressupostari es detallen a continuació:

- El context pel mandat 2020/2023 ha quedat condicionat especialment per les circumstàncies que s'han derivat de l'emergència sanitària provocada pel COVID19, que afecta especialment a la capacitat recaptadora del Comú i l'efecte de la caiguda del PIB nacional a les transferències a rebre de Govern.

- No obstant, es voluntat política no frenar l'esforç inversor doncs seria contraproduent a nivell d'economia nacional i recorre a l'endeutament, si escau, en la mesura que els estats financers ho permetin a curt termini.
- En el mateix sentit, la voluntat de reactivar l'activitat turística i econòmica implica un esforç en la realització de despesa per a activitats i accions de promoció i dinamització.
- Es manté les previsions d'amortització del deute existent, tenint en compte possibles variacions a l'alça en les condicions del tipus d'interès, atesa la situació d'inflació important, i les mesures preses des de les entitats financeres europees. No es preveuen amortitzacions anticipades de capital, per poder destinar la major quantitat de fons possible a inversió real i financera.
- Tanmateix, cal remarcar els esforços en despesa dirigides a accions per al desenvolupament sostenible i per a la modernització de l'administració pública.
- Tanmateix s'han d'assumir les despeses amb l'objectiu a combatre l'actual crisi energètica, i la inestabilitat econòmica propiciada per la guerra a Ucraïna.
- Es preveu un creixement prudent dels diferents padrons comunals, (habitants, propietats immobiliàries, comerços en actiu), i amb previsions a la baixa pel que fa als ingressos derivats de l'activitat constructiva i immobiliària.
- Es considera la total recuperació dels usuaris de la majoria dels serveis comunals després de l'emergència sanitària.
- Es considera l'evolució tendencial en un màxim del 7% anual per a l'IPC interanual, el qual indexa els capítols 1 de personal i els capítols 2 pel que fa a la revisió dels preus dels diferents contractes vigents per a prestació de serveis.
- S'ha contemplat la previsió de la taxa de referència del creixement del PIB amb un increment del 10%.
- Els límits d'inversió, dèficit i endeutament definits per a la societat SECNOA, SAU i l'entitat pública Mancomunitat de serveis d'Ordino, s'emmarquen dins dels objectius d'estabilitat i sostenibilitat previstos en aquest marc pressupostari.

9. Control

L'article 21 del capítol setè estableix que els comuns facilitaran al Tribunal de comptes la informació sobre l'aprovació, l'execució i la liquidació dels pressupostos. Trimestralment s'està elaborant un informe sobre l'execució del pressupost, dins dels tres mesos següents al trimestre vençut que es tramet al Tribunal de comptes.

S'informa de l'acompliment de les obligacions relatives al deute públic, dels límits de despesa permesa, del dèficit pressupostari, dels pressupostos extraordinaris, de les mesures de plans d'equilibri financer i sobre les desviacions que es produeixen, superiors al 5% , en l'execució dels pressupostos.

Aquesta revisió del marc pressupostari respecta i compleix els límits d'endeutament, de despesa màxima permesa, de variació de despesa corrent o de funcionament i la resta de prescripcions que determina la llei 32/2014 de sostenibilitat financera i estabilitat pressupostària i fiscal.

La revisió d'aquest marc pressupostari s'ajusta als objectius publicats pel Tribunal de Comptes per a l'exercici 2023.

Es lliura al Tribunal de comptes aquest document per a la seva informació, seguiment i control, d'acord amb l'apartat 3 d'aquest mateix article 11 del capítol tercer de la Llei 32/2014 LSEPF.

Ordino, 14/12/2022

El Cònsol major
J. Àngel Mortés Pons

L'interventor
Joaquim Anglada Torm